

Sygn. akt I C 6/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Sylwia Pordzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2015 roku w G.

sprawy z powództwa **K. O.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki K. O. kwotę 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 4 grudnia 2012 roku oraz kwotę 1.208,50 zł (tysiąc dwieście osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nakazuje pobrać od powódki K. O. z zasądanego w punkcie 1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 318,69 zł (trzysta osiemnaście złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonej części kosztów opłaty od pozwu i wynagrodzenia biegłego, od uiszczenia której powódka była zwolniona;
4. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 956,10 zł (dziewięćset pięćdziesiąt sześć złotych dziesięć groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonej części kosztów opłaty od pozwu i wynagrodzenia biegłego, od uiszczenia której powódka była zwolniona.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I C 6/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 grudnia 2014 roku powódka K. O. , reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią bliskiej osoby wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 04 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty ,a nadto o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych .

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż w dniu 29 sierpnia 2011 roku w B. kierujący pojazdem marki S. (...) w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania samochodu ciężarowego zjechał na przeciwny pas ruchu gdzie zderzył się z samochodem marki L. (...). Pasażerką jadącą pojazdem S. (...) była A. O. (1) – babcia powódki – która w wyniku odniesionych obrażeń poniosła śmierć. Sprawca zdarzenia J. O. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Powódka zgłosiła swoje roszczenie pozwanej i w następstwie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego pozwana odmówiła wypłaty jakiegokolwiek zadośćuczynienia. Nagła śmierć A. O. (1) była dla powódki ogromnym szokiem , bowiem powódkę ze zmarłą łączyła silna więź

emocjonalna oparta na wzajemnym zaufaniu , miłości i przywiązaniu. Według powódki w związku ze śmiercią babci przeżyła silny wstrząs psychiczny związany z nagłym i tragicznym odejściem osoby , która była jej bardzo bliska. Zdarzenie to spowodowało pogorszenie jej stanu zdrowia , musiała też zażywać leki uspokajające. Mimo upływu czasu jaki minął od wypadku powódka nie pogodziła się z tym co się stało i nadal odczuwa żal i tęsknotę za babcią. Powódka jako podstawę prawną roszczenia wskazała art. 446 par 4 k.c. ,żądając zadośćuczynienia za uszczerbek osobisty doznany przez najbliższych członków rodziny zmarłego wskutek jego śmierci.

W odpowiedzi na pozew (k. 24 i nast.) pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana, nie kwestionując samej zasady odpowiedzialności z tytułu skutków i następstw wypadku z dnia 29.11.2011r , zakwestionowała jednak roszczenie powódki z tytułu zadośćuczynienia za cierpienie i krzywdy doznane w związku ze śmiercią osoby bliskiej . jednocześnie pozwana zarzuciła ,że żądanie zadośćuczynienia zgłoszone w pozwie jest nieuzasadnione i wygórowane. Pozwana potwierdziła fakt przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego szkody zgłoszonej przez powódkę ,a wynikającej z wypadku z dnia 29.11.2011r . Pozwana wskazała, że w wyniku przeprowadzonego przez nią postępowania likwidacyjnego powódce nie zostało wypłacone żadne zadośćuczynienie, bowiem w świetle ujawnionych okoliczności powódka nie należy do kręgu osób najbliższych dla zmarłej A. O. (1) . W ocenie pozwanej powódka jest osoba dorosłą , mieszkającą osobno , prowadzącą odrębne gospodarstwo domowe stad śmierć babci nie wpłynęła na jej życie , jej stan zdrowia fizycznego i psychicznego i nie zaburzyła codziennego funkcjonowania ani nie ograniczyła jej funkcji społecznych . Analiza przepisu art. 446 par 4 k.c. doprowadziła pozwana do przekonania , że możliwość uzyskania zadośćuczynienia istnieje na tej podstawie w przypadku naruszenia sfery psychicznej odczuć jednostki po śmierci osoby bliskiej . Kompensacie podlega doznana krzywda , a więc ból, cierpienia i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Stad powódka powinna wykazać silny związek emocjonalny między nią ,a A. O. (1) .

Sąd na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego w toku postępowania materiału dowodowego ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2011 roku w B. na drodze k-4 kierujący samochodem marki S. (...) numerze rejestracyjnym (...) J. O. w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania samochodu ciężarowego marki R. nie zachował należytej ostrożności i zjechał na przeciwległy pas ruchu gdzie zderzył się z samochodem osobowym marki L. (...) w następstwie czego kierowca samochodu S. (...) oraz jadąca jako pasażerka A. O. (1) ponieśli śmierć na miejscu .

Przeciwno sprawcy zdarzenia postępowanie przygotowawcze prowadziła Komenda powiatowa Policji w B. w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 177 par 2 k.k. Postanowieniem z dnia 06.12.2011r postępowanie to zostało umorzone ze względu na śmierć sprawcy . J. O. to dziadek powódki zaś A. O. (1) to jej babcia.

W dniu wypadku sprawca zdarzenia posiadał wykupioną polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej u pozwanej (...) Spółki Akcyjnej

w W. polisa numer (...) oraz polisa (...) (akta szkody – pismo Komendy Powiatowej Policji w B.) . Pismem z dnia 03.12.2012 r roku pozwany poinformował powódkę o odmowie wypłacenia zadośćuczynienia z tytułu wypadku w którym śmierć poniosła A. O. (1) .

A. O. (1) w chwili śmierci miała 74 lata otrzymywała świadczenia emerytalne w kwocie około 2.400,00zł . Była postrzegana przez członków swojej rodziny jako osoba ciepła , serdeczna , uczuciowa , tolerancyjna . Jak na swój wiek prowadziła aktywny tryb życia , była osobą bardzo witalną Prowadziła wspólne gospodarstwo domowe z J. O. który otrzymywał podobną emeryturę. Powódka K. O. wnuczka tragicznie zmarłej poszkodowanej miała bardzo dobre relacje ze swa babcią . Pamiętała o jej urodzinach i innych uroczystościach , często ja odwiedzała , nawet dwa razy w tygodniu lub częściej, czasami pozostawając u niej przez kilka dni, często zapraszała babcię i dziadka do siebie. Ponadto uczestniczyła często w rodzinnych obiadach , starała się jej pomóc w drobnych sprawach na przykład robiąc zakupy. A. O. (1) przekazywała powódce okazjonalnie lub przy okazji świąt kwoty pieniężne po 50 do 200,00 zł, poza tym przekazywała jej jedzenie w tym płody rolne z ogródka oraz ubrania dla jej córki ,czasami przez cały

dzień lub część popołudnia opiekowała się jej siedmioletnim dzieckiem . O śmierci babci powódka dowiedziała się w czasie rzeczywistym . Po tym jak otrzymała wiadomość o wypadku, powódka upadła na podłogę , szlochała przez 10 minut ,dlugo nie mogła pogodzić się ze stratą babci i dziadka . Powódka zorganizowała uroczyste przyjęcie po pogrzebie dziadków – stypę , uczestniczyła w ich pogrzebie. Aktualnie pamięta o rocznicy ich pogrzebu , odwiedza ich grób . Często i ciepło ich wspomina, w oczach ma wtedy łzy , wyraża się o nich z czułością . A. O. (1) dawała powódce poczucie bezpieczeństwa , Nadal odczuwa bezsilność ,rozpacz, żal , smutek .W jej stanie zdrowia widoczne są elementy depresji ograniczenia funkcjonowania . Objawy stresu pourazowego utrzymują się pomimo upływu czterech lat od wypadku .Aktualnie objawy te przeszły w zespół depresyjny z nasileniem bezradności i objawów padaczkowych, które nasiliły się po tragicznej śmierci babci . Od drugiego roku życia powódka cierpi na padaczkę lekooporną.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów w szczególności : akt likwidacji szkody nr PL (...) w tym pisma z dnia 18.12.2012, druku zgłoszenia szkody, pisma z dnia 03.12.2012r., pisma zgłoszenia szkody z14.11.2012r, odpisu skróconego aktu zgonu A. O. (1), odpisu skróconego aktu urodzenia K. O. ,odpisu postanowienia Komendy Powiatowej policji w B. z 06.12.2011r , wyników badan psychologicznych z 19.05.2014 , pisma z dnia 03.12.2012r., których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron oraz na podstawie zeznań świadków A. O. (2), B. O. i powódki K. O. , które Sąd ocenił jako wiarygodne.

Nadto, Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o opinie pisemną biegłego sądowego psychologa W. B. oraz zeznania biegłego złożone na rozprawie Biegły na podstawie wywiadu lekarskiego z powódką i zgromadzonej dokumentacji medycznej sporządził dokładną i rzetelną opinie , sformułowane wnioski mają swoje logiczne uzasadnienie. Zarzuty i wątpliwości odnośnie opinii biegły wyjaśnił w swoich zeznaniach złożonych na rozprawie . Podkreślić należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała opinii po złożonych wyjaśnieniach . Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny psychiatrii uznając ten wniosek za zbędny , zaś jego przeprowadzenie może doprowadzić do niepotrzebnej przewlekłości postępowania. Istnienie wyczerpującej opinii biegłego psychologa jest wystarczające dla ustalenia rozmiaru i wpływu na stan zdrowia powódki traumatycznych przeżyć powstałych w wyniku tragicznej śmierci A. O. (1) .

Sąd zważył co następuje:

Powództwa co do żądania zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz powódki K. O. należało uznać za uzasadnione w części to jest do wysokości zasądzonej w punkcie 1 wyroku .

Przedmiotowym powództwem objęto roszczenia o zapłatę kwoty w wysokości 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek śmierci A. O. (1) w dniu 29 sierpnia 2011 roku w wyniku wypadku komunikacyjnego.

Pozwany nie kwestionował zasady odpowiedzialności za skutki wypadku, w następstwie którego zmarła poszkodowana A. O. (1) , kwestionował natomiast wysokość roszczenia . Sad nie podzielił zarzutu pozwanej ,że powódka nie jest najbliższym członkiem rodziny zmarłego w rozumieniu art. 446 par 4 K.C. Jak ustalono na podstawie akt stanu cywilnego powódką jest wnuczką zmarłej poszkodowanej , czyli najbliższym członkiem rodziny zmarłej.

Pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 446 § 1 i 4 k.c.

Podkreślenia wymaga, że ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela obejmuje także krzywdę jakiej doznała na skutek deliktu nie tylko osoba bezpośrednio jego konsekwencjami dotknięta ale także taka – a jest nią

z pewnością członek najbliższej rodziny zmarłego – która na skutek wywołanej tym deliktem śmierci doznała krzywdy wynikającej z nagłego i zupełnie niespodziewanego zerwania więzi rodzinnych, który to skutek jest także naruszeniem jego dobra osobistego (porównaj: uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, sygn. I ACa 1148/12, Lex 1246690).

Zgodnie z treścią przepisu art. 446 § 1 k.c., jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł. Natomiast stosownie to brzmienia § 4 tegoż przepisu, Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W przedmiotowej sprawie nie było wątpliwości co do tego, że powodowie zasadnie domagają się zasądzenia na ich rzecz zadośćuczynienia, opierając swoje roszczenie na powołanym przepisie, powodowie zostali bowiem pozbawieni ich bardzo bliskiego krewnego – syna i brata.

Oceniając zasadność roszczenia o zadośćuczynienie Sąd miał na uwadze, że przewidziane w art. 446 § 4 k.c. zadośćuczynienie służy kompensacie krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka, w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia, powstałych utrudnień życiowych, konieczności zasadniczo odmiennego urządzenia sobie życia, ograniczenia sfery korzystania z przyjemności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 maja 2012 roku, I ACa 301/12, LEX nr 1213847).

Sąd miał na uwadze, że zadośćuczynienie przewidziane w cytowanym przepisie nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej, a jego celem jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej" społeczeństwa ma charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 roku, IV CSK 416/11, LEX nr 1212823).

Oceniając zaprezentowane dowody Sąd uznał, że zadośćuczynienie należne powodce wynosić powinno 15.000,00zł Tym samym powództwo, co do żądania zapłaty zadośćuczynienia zasługuje w większości na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie ustalając wysokość zadośćuczynień Sąd uwzględnił charakter relacji i więzi łączących powódkę ze zmarłą babcią – bliskość tych relacji, intensywność i częstotliwość spotkań. Sąd zwrócił uwagę, że relacje zmarłej

z najbliższymi członkami rodziny były bardzo dobre i bliskie. Członkowie rodziny w tym powódka często odwiedzali się wzajemnie a ich relacje były mocne i ciepłe. Sąd zważył także na okoliczność, iż powódka jest osobą dorosłą, dojrzałą nie wymagającą nieustannego wsparcia ze strony babci, mieszkającą osobno, prowadzącą odrębne gospodarstwo domowe. Powódka jest matką obecnie ośmioletniego dziecka i sama powinna stanowić podporę życiową i dawać wsparcie swemu dziecku. Podkreślić należy, że z racji zaawansowanego wieku A. O. (1) to raczej powódka jako wnuczka powinna przewidywać swój udział w opiece nad poszkodowaną, a nie liczyć na jej wsparcie. Przyznając zadośćuczynienie w kwocie 15.000,00 zł Sąd miał zatem na względzie omówione wyżej okoliczności, z których wynika, że na skutek śmierci babci powódka doznała krzywdy w postaci bólu i cierpienia związanych z zerwaniem niezwykle mocnej i bliskiej więzi łączącej ją ze zmarłą, a uzasadniającej wypłatę zadośćuczynienia pieniężnego. Podkreślić należy, iż stopień przywiązania członków rodziny do zmarłego, bliskość i charakter relacji łączących członków rodziny ze zmarłym, wpływ śmierci jednej osoby na drugą jest decydujący dla oceny zasadności żądania zapłaty oznaczonej kwoty pieniężnej tytułem zadośćuczynienia. Zaś w przedmiotowej sprawie dla Sądu nie ma żadnych wątpliwości, że powódka była związana niezwykle bliskimi i silnymi relacjami ze zmarłą, zaś jej śmierć była dla niej szokiem.

Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w wysokości zasądzonej stanowi należne i odpowiednie zadośćuczynienie pieniężne, w szczególności uwzględnwszy rozmiar doznanych przez nią cierpień po stracie babci.

Sąd zasądził należności główne wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 grudnia 2012 to jest od dnia następnego po wydaniu przez pozwanego ostatecznej decyzji w której odmówił wypłaty świadczenia.

O ustawowych odsetkach, orzeczono na podstawie art. 481 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych . Powódka utrzymała się ze swoim roszczeniem w 75% i w takiej też proporcji sąd zasądził i rozliczył koszty postępowania rozdzielając je stosunkowo pomiędzy stronami zgodnie z art. 100 k.p.c

Na koszty procesu poniesione przez powódkę która zwolniona była od kosztów sądowych w całości składały się jedynie 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa . Łącznie koszty poniesione przez powódkę to kwota 2417 zł. Na koszty poniesione przez pozwaną składały się 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łączne koszty poniesione przez powoda to kwota 2.417,00 zł. Zsumowanie kosztów każdej ze stron i rozliczenie ich według zasady przedstawionej wyżej prowadziło do konieczności zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 1.208,50 zł . Koszty nieopłaconej opłaty od pozwu koszty wynagrodzenia biegłego w łącznej kwocie 1.247,79 zł stosując proporcje opisane wyżej sąd nakazał pobrać od powódki i pozwanej na rzecz Skarbu państwa reprezentowanego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach .

SSR Grzegorz Korfanty